

Profiel Coenraad Tuinen

Coenraad Tuinen is de eenmanszaak van Michaël Meijer, gevestigd in een oude stadswijk van Utrecht. Meijer is opgeleid als tuin- en landschapsontwerper en planoloog. Na werkzaamheden voor twee adviesbureaus en de BNSP|NVTL Werkgroep Duurzame Stedelijke Ontwikkeling, werkte hij in het hoger onderwijs als docent en onderzoeker van vernieuwende vormen van collectieve en duurzame gebiedsontwikkeling. Hierin miste hij echter de creativiteit en het werken aan tastbare zaken.

Hij volgde een cursus Permacultuur en een vakopleiding Tuinarchitectuur en startte begin 2021 zijn eigen bedrijf. Coenraad Tuinen richt zich op het ontwerp en de realisatie van sfeervolle, groene en circulaire tuinen in Utrecht. Het bedrijf is aangesloten bij vakgroep Wilde Weelde.

„Wanneer ik een vriend zou vragen hoe zijn huwelijk is, en hij zou antwoorden met 'Duurzaam', dan zou ik zeggen 'Oh sorry, wat erg voor je'." Michael Braungart, één van de grondleggers van Cradle to Cradle, maakt met deze opmerking een belangrijk punt. Het woord duurzaamheid maakt mensen niet enthousiast. Dat komt onder andere doordat de meeste benaderingen vooral bezig zijn met minder vervuילend te zijn. Oftewel, natuur en milieu gaan nog steeds kapot, alleen wat minder snel.

Net zoals relaties denk ik dat de inrichting van onze buitenruimten juist vreugdevol en vervullend kan zijn. Dat we iets eigens en aansprekends kunnen maken, met een rijke zintuigelijke beleving, vol verwondering. En, dat tegelijkertijd ruimschoots positief bijdraagt aan bodem, biodiversiteit en klimaat.

Als kind was ik al erg verzot op planten en dieren en raakte ik sterk betrokken bij de staat van natuur en milieu toen ik leerde hoe hard

deze achteruitgingen. In de jaren na mijn studie heb ik zo'n veertig grotere en vooral kleinere publicaties over duurzaamheid verzorgd en een veelvoud aan lezingen en colleges hierover, maar nooit werkelijk (tastbaar) effect van deze inspanningen gezien.

Met het maken van sfeervolle, groene en circulaire tuinen heb ik iets gevonden dat voldoening geeft en een bescheiden concrete bijdrage levert aan natuur en biodiversiteit. Het zien, of liefst echt ervaren van een sfeervolle groene tuin is denk ik veel krachtiger en aansprekender dan een tekst over het belang van de duurzame inrichting van de stad.

Refuse en reduce

In beschrijvingen van de circulaire economie worden vaak tien Engelse woorden gebruikt die met een 'R' beginnen zoals *Recycle* en *Repair*. De belangrijkste en meest effectieve R-en zijn echter *Refuse* en *Reduce*. Het weigeren en reduceren of voorkómen van gebruik. Geen kunst-

Weelderig beeld, maar toch structuur door heldere lijnen.
Van alle stenen is alleen de bestrating links voor nieuw.

De meerwaarde van circulariteit

Vreugdevolle en vervullende tuinen

Michaël Meijer van Coenraad Tuinen won zilver bij de verkiezing Duurzaamste Hovenier van 2025. Hij ziet dat duurzaamheid een begrip is waar mensen niet echt warm voor lopen en dat vaak maar halfslachtig wordt doorgevoerd. Hij betoogt echter dat juist een daadkrachtige keuze voor circulaire oplossingen en natuurlijke inrichting leidt tot vreugdevolle en vervullende tuinen voor mens, dier en planeet.

TEKST en FOTO'S **Michaël Meijer** www.coenraadtuienen.nl

gras en tropisch hardhout in de tuin toepassen bijvoorbeeld.

In de stadstuinen die ik aanleg zijn vaak bomen, beplanting, bouw- en verhardingsmaterialen aanwezig, die in het ontwerp zijn in te passen of ter plekke te hergebruiken zijn. De structuren en bouwwerken die dit oplevert, leggen vaak de basis van een tuin waar speelsheid, verwondering en ruimte voor allerhande planten en dieren samengaan. Ze voegen ook vaak het (micro)reliëf en de textuur toe die bij de natuurlijke omgeving horen, maar zo sterk missen in de 'doorsneetuinen'.

Hoewel een tuin door de mens gemaakt is, kan er juist veel ruimte zijn voor natuurlijke processen. Een composthoop, mulch, takkenril en wadi brengen deze tastbaar in beeld. Brede zintuiglijke beleving van de elementen, de seizoenen, oogst en de aanwezigheid van vogels en insecten, zijn dingen die vreugde en voldoening geven. Aangevuld met groene wanden en pergola's kun je zelfs in een stadstuin omringd

en opgenomen worden door het groen. Samen geeft dit meer bekendheid met, en waardering voor de kringlopen van de natuur. Wellicht geeft dit ook een impuls tot meer behoud van de natuur en bewustere keuzes van de mensen.

Wat ik in de reguliere hovenierssector op internet, buiten en in vakbladen zie, zijn vooral tuinen die met hun inrichting, materiaalgebruik en gebrek aan textuur en groen, de hegemonie van de mens over de natuur benadrukken. Ze missen vaak variatie, verwondering, sfeer en natuurbeleving. Ze missen zo veel van de rijkdom die het leven te bieden heeft.

Het is nog zo vaak *business as usual*. De prijsopgave voor de werkzaamheden start met de post 'leeghalen tuin', in plaats van te kijken wat er aanwezig is en hergebruikt kan worden. Na het leeghalen is de tuin zo plat als een pannenkoek. Vervolgens worden er standaard materialen volgens de laatste tuintrends aangebracht. Tot slot komt er nog wat groen in de tuin, vaak in steriele prefab bakken.

>

'Het woord duurzaamheid maakt mensen niet enthousiast'

*'Groen en circulair kan ook
sfeervol en eigentijds zijn'*

Dat duurzaamheid nu meer wordt opgenomen in de reguliere hovenierssector is zeker mooi, maar ook hier zie ik vaak dat het wordt gezocht in 'duurzame' nieuwe spullen, in plaats van te starten vanuit hergebruik en echt mee te werken met de natuur.

Fundamenteel anders

Met de natuur meewerken vraagt een fundamenteel andere kijk op hoe we de tuin inrichten en omgaan met de beschikbare hulpbronnen. Voor velen zal het wennen zijn aan het wildere en gevarieerdere beeld, omdat ze niet meer weten wat normaal, dat wil zeggen natuurlijk, is.

Mijn ouders hadden zo'n veertig jaar geleden al een takkenril, composthoop, wateropvang en -infiltratie, fruit en heemplanten in de tuin verwerkt. Dus wat ik doe is op dat vlak niet zo vernieuwend, maar het voortbouwen op hetgeen waarmee ik ben opgegroeid. De toepassing van deze elementen in stadstuinen, en ze combineren met veel hergebruik en een helder lijnenspel, vaak met een knipoog of gelaagde beleving, zie ik elders nog niet veel terug. Door mijn werkwijze zonder loods, kantoor, bedrijfs-

wagen en aanhanger zijn ook de uitstoot en ruimteclaim in de stad heel laag.

Hoe komen we dan tot meer vreugdevolle en vervullende tuinen? Vreugdevol in natuur- en ruimtebeleving en behoeften vervullend voor mens, plant en dier. Dat begint met klanten die op de hoogte zijn en er om vragen, en tuinontwerpers en hoveniers die hier met enthousiasme en doorzettingsvermogen over voorlichten en aan werken.

Inmiddels heb ik de luxe dat ik steeds klanten tref die zelf al vragen om een groene tuin en hergebruik van materialen. Ze nemen er genoeg mee of beter gezegd, ze zien er juist de lol en uitdaging van in, om het bestaande beter te benutten. Ik hoef klanten niet over te halen en kan me gelijk richten op een verrassend ontwerp of aantrekkelijke materiaalcombinaties. Dat sluit goed aan bij mijn drang om sfeervolle tuinen te tekenen en te bouwen.

Met wat ik op internet deel van mijn werk probeer ik de kansen, de schoonheid en de vreugde van de natuurlijke tuin te benadrukken voor een breder publiek. Zo hoop ik te laten zien dat groen en circulair ook sfeervol en eigentijds kan zijn. <

In kleine stadstuinen is vaak relatief veel verharding nodig. Groen langs muren, pergola's en op het dak voegt dan veel toe.

Tips van Michaël Meijer

- Vang het wildere beeld van een natuurlijke tuin op met een helder lijnenspel en de rust van een beperkt aantal materialen.
- Wees creatief met het mengen en combineren van verschillende oude en nieuwe materialen.
- Maak ruimte voor dieren en creëer een vriendelijk beeld met variatie, groen en textuur. Denk aan stapelmuren, en beplanting langs gevels en tussen verharding.
- De tegels van Studio Wae en Schellevis hebben van zichzelf al een fijne textuur.
- Werk met hoogteverschillen. Hierdoor wisselt je perspectief en voel je je meer opgenomen in de tuin.
- Door de toepassing van fruit en kruiden trek je steeds weer de tuin in en geniet je van de dieren die hier op afkomen.